

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egyenlő száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdá-jában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Visszapillantás.

Majdnem teljes kilencez havi, többé-kevésbé áldásos munkásság után végre megkezdhettem hat heti nyári vakációját a magyar képviselőház. Mult év november 26-án nyílt meg az újonnan választott parlament első ülészsaka s ez év aug. 11-ig kevés megszakítással folyt a tanácskozások a Sándor-utcai országgházban.

A nemzeti párti passzivitás jegyében kezdte meg pályáját ez a mostani képviselőház s a függetlenségi párti obstrukció jellemezte leginkább a nyári tárgyalásokat.

Közben volt a nagy inkompatibilitási hecz, melynek éle különösen némely szabadelvű párti korifeus ellen irányult.

Vagyis a lefolyt kilencez hónapos ülészsakot a passzivitás, az inkompatibilitás és az obstrukció, e három idegen hangzás s nem honi származású elem uralta.

Az ülészsak eleje majdnem egész karácsonyig az ugynevezett gravaminális politikának volt szentelve. A felirati vita alatt se hossza, se vége nem volt az ellenzéki felpanaszolásoknak. Heteken, sőt hónapokon át meséltek főispáni tulkapásokról, választási elnökök erőszakosságáról, osztrák hadak mozgósításáról s beszéltek mindenekfelett a kormány törvénytelen viselkedéséről.

Ha csak tizedrésze is igaz lett volna abból, a mit az ellenzék súlyos vádként a kormány ellen felhozott, akkor minden ellenzéki ember csakugyan megérdemelné, hogy martyrnak mondassék s minden ellenzéki képviselő jogot formálhatna ahhoz, hogy szentté avassák.

Midőn aztán az ellenzék, különösen pedig az ellenzéknek akkoriban még a legharcziasabb árnyalata: a nemzeti párt belátta, hogy szertelen túlzásaival a közvéleményt nem képes a maga ügyének megnyerni, a nemzeti párt egyszerűen bevonta vitorláit s a románok által taposott utra, a passzivitás lejtőjére lépett.

Az egész nagy költségvetési vita a nemzeti párt asszisztenciája és részvétele nélkül folyt le. Aminek aztán meg volt az a jó hatása, hogy a szabadelvű párti szónokoknak annál tágabb tér nyílt eszméiknek beható ismertetésére.

A kereskedelmi és a földmívelésügyi tárczák tárgyalása valóban meglepő módon juttatta kifejezésre azt a szellemi erőt, melylyel a regenerált szabadelvű párt rendelkezik az új képviselőházban. A nemzeti párt pedig nagyon csalódott, midőn azt hitte, hogy konok hallgatással alább szállíthatja a parlamenti tanácskozások színvonalát.

Ez időben még a függetlenségi és a néppárt is hébe-korba egymásra tört s legkevésbé sem lehetett hinni, hogy ez a két párt már legközelebb szoros fegyverbarátságot köt majd egymással.

Az inkompatibilitási harcban a szét-szórta küzdő hadak már közelebb vonulnak egymáshoz s mivel mind ahárom ellenzéki párt erősen diszkreditálva volt az ország közvéleménye előtt, közös akcióval kívántak szánalmas helyzetükön segíteni.

Erre legalkalmasabbnak látszott a májusban napirendre került bünvádi perrendtartás, különösen annak 16. §-a, mely a magánügyeket illető becsületsértési s rágalmazási ügyekben némi megszorítással fenyegette a sajtót. Ugyanekkor történt, hogy a Bánffy-kormány betérjesztette a honvédségi akadémiáról és a magyar tisztképzésről szóló korszakos javaslatokat, amelyeknek bejelentése a parlamenti tárgyalása országos örömet és általános lelkesedést keltett.

Magyarországnak majdnem összes kulturális központjai külön-külön feliratban üdvözölték a kormányt a nagy nemzeti vívmányokért.

S ha az ellenzéknek csak egy parányi érzéke is lett volna az országszerte megnyilatkozott kormánybarát közvélemény jelentősége iránt, a kormány ellen irányuló koncentrált támadásait bizonyára sokkal alkalmasabb időre halasztotta volna. A bünvádi perrendtartás ellen vívott küzdelem szülte ad hoc szövetség azonban annyira megzavarta volt az oppozíció józan gondolkodását, hogy elvakultságában az egész ellenzék az obstrukciót még a czukorprémiumra és a helyzet követelményeiből eredt tárgyalási idő meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatra is kiterjesztette. Ez azonban mégis több volt, mint a mennyit nemcsak a magyar ellenzék, de maga a parlament s alkotmányunk szelleme is képes volt elviselni. Az ellenzék csak akkor ocsudott fel büvös álmából, a midőn Bánffy Dezső nagyon is radikális módon akart véget vetni az ellenzéki garázdálkodásnak.

Az ébredés hirtelen, a kiábrándulás teljes volt. S kisszük is, hogy a szörnyű kudarcz hosszú időre véget vetett a terroristák uralmának.

Őszinte megnyugvással konstatáljuk különösen azt, hogy az indemnitynek és a kiegyezési provizoriumnak kellő időben való keresztülvitele előre már biztosítva látszik. Ez okból azon reményt tápláljuk, hogy a viszontlátás sokkal kedvesebb lesz, mint volt az elválás.

P. Sz.

Mit végzett az országgyűlés.

Ide iktatjuk ama törvényeket, miket a lefolyt ülészsakban a kormány betérjesztett és az országgyűlés mindkét Háza elfogadott.

1. A törvény a mérsékelt áru marhasórról. Mellesleg megjegyezve, a gazda esztendőkn át hiába várt erre az életbevágó törvényre, míg végre ettől a „meddő” korszaktól kapta meg.

2. Az ugynevezett Halacsztó országos határvonal megállapítása választott bíróság útján.

3. Az 1894—95-iki közös kiadásoknak Magyarország által pótlólag fizetendő összegeiről.

4. Az ezredéves kiállítás költségeinek fedezéséről.

5. A lottójövedékről.

6. A vám és kereskedelmi szövetség VI. cikkének módosításáról.

7. A kikötői illetékekről.

8. A ragadós tüdőlobról szóló törvényjavaslat módosítása.

9. Az 1897-iki költségvetés.

10. A budapesti telefonhálózat bérletének megszüntetéséről.

11. A párisi kiállítás költségeinek fedezéséről.

12. 1896. bolgár kereskedelmi szerződés beczikkelyezéséről.

13. A temes-bégavölgyi vízszabályozó társulat pénzügyi viszonyainak rendezéséről.

14. A tiszalók-büd-szentmihályi h. é. vasut engedélyezéséről.

15. A magyar északkeleti h. é. vasut engedélyezéséről.

16. A nagy-becskereke-zsombolyai keskenyvágányu h. é. v. engedélyezéséről.

17. A szolnok-kis-kun-félegyházi h. é. vasut engedélyezéséről.

18. A gattaja-lugos-marosillyei h. é. vasut engedélyezéséről.

19. A Besztercze-Naszód és Máramaros, másrészt a Bukovina szélére elhuzódó határvonal megállapításáról.

20. Az Olaszországgal a vagyontalan betegek kölcsönös díjtalan ellátásáról szóló egyezmény beczikkelyezéséről.

21. Az állami számvitelről.

22. A cs. és kir. közös hadsereg katonai nevelő- és tisztképző intézeteknél magyar korona országbeli ifjak részére létesített állami alapítványi helyekről szóló 1882-iki 25. cikk módosításáról.

23. A honvédevelő- és képzőintézetekről.

24. Az állami díjnokok szolgálati és anyagi helyzetének javításáról.

25. Egyetemben számára szükséges telekvásárlásokról és építkezésekről.

26. A czukoradóról szóló 1896. 19. törvényezikk hatályának meghosszabbításáról.

27. Az 1888: XXV. törvényezikknek az 1897—1898-iki szesztermelési időszakra való alkalmazásáról.

28. A hazai pénzüzetek által kibocsátandó némely kötvények biztosításáról.

29. A budapest—angyal földi m. kir. elmeógyógyintézetben új igazgatósági épület emeléséről szóló törvényjavaslat.

30. A m. kir. államvasutak hálózatán eszközö-lendő beruházásokról és a beruházások költségeinek fedezéséről.

31. A győr-sopron-ebenfurti vasut beruházási kölcsönének engedélyezéséről.

32. Az esküdtbíróságokról.

33. A bünvádi perrendtartás életbeléptetéséről.

34. A büntetőtörvénykönyvi (1878: V. t. cz.) 412. és a kihágási törvénykönyv (1879: XL. t. cz.) 59. §-ának módosításáról.
35. A m. kir. központi statisztikai hivatalról és 36. Az árvavédelmi helyi érdekű vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslat.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara évkönyve.

Általános ipari viszonyok.

A tárgyalt év hazánk ipari életében, épügy mint ezer éves nemzeti történetében, örök időken át nevezetesen, sőt tán a legnevezetesebb marad. Határozója volt az 1896-ik év a magyar nemzetnek, mely egyik karjával a nemzet ezeréves múltjába, a másikkal pedig a bizonytalan, de remélt újabb ezeréves jövőbe mutatott.

A nemzet illően megünnevelte a nagy határjelzőt, vagyis eme nagy határjelzőnél megállapodva, megünnevelte azt, hogy ezerév viharát, tüzet szerencsésen kiállotta s ujult erővel ide eljuthatott.

A Császárok egyes hadjáratok sikeres befejezése után, társzereken hordott rablott kincs birtokában triumfussal — diadallal — vonultak be Rómába és a siker örömeire hetekre szóló ünnepélyeket rendeztek. Így vonult be a magyar nemzet is a maga Rómájába: Budapestre, nemzeti önállóságáért folytatott ezeréves harcának sikeres befejezése után, szintén magával hozva — nem rablott, hanem maga alkotta — kincseit. És mik képezték ezeket a kincseket? Az iparnak ezer és millió szobornál-szebb és értékesnél-értékesebb alkotásai, az ezredéves kiállításra összehordva, a melyeket minden igaz magyar lelke teljes gyönyörűségével, meglepődéssel szemlélte, azzal a nyugodt öntudattal, hogy azok mind magyar kéznek alkotásai; visszatükrözve a magyar agyban rejő sokoldalú szemlélését.

Avagy volt-e egyetlen pontja páratlan nemzeti kiállításunknak, ahol a szem megpihent, hogy ne találkozhattunk volna mindenütt a magyar ipar újabb és újabb remekeivel? Nem a magyar ipar adta-e meg minden díszet és báját az egész művelt világ által megcsodált nemzeti kiállításunknak? Igen az adta meg és ebben része volt ezen kamara körület iparosainak is, még pedig soknak jutalommal, dícsőséggel koronázott része.

Nemuljon el tehát e pillanatban minden panasz ajkainkon, mert nem illik panaszkodnunk, midőn a nemzetnek páratlan igaz örömről írunk.

Iparunk helyzetében nem volt semmi változás egyéb, minthogy mindazok, a kik a nemzeti ünnep sikeréhez aktiv, saját tárgyaik kiállításával is hozzájárulni kívántak, a tárgyalt év első hónapjaiban munkájuk elkészítése, illetve sikeres befejezésével szorgoskodtak. Később jött azoknak Budapestre való felszállítása, s az ottan való elrendezés felőli gondoskodás. Májuson tul pedig a vándorlás szakadatlan láncolata következett a páratlan sikerű és fényű ezredévi kiállítás megtekintésére és tanulmányozására, hogy abból okulást és biztatást merítsen a jövőre nézve, a múltjára büszkeséggel tekintő székelymagyar. Novemberben, sőt még decemberben is a kiállítás leszerelése adván a legtöbb gondot, szintén része volt ebből s mi iparosainknak is.

Az ezredévi kiállítás és a nemzeti ünnep kapcsolatos egyéb mozzanatok tartván izgalomban egy egész éven át a kedélyeket, esoda e, ha a gyakorlati élet mezején nagy szabású ujitások föl nem merültek, a mint hogy kamaránk kerületéből is ilyenekkel be nem számolhatunk; a mennyiben a tárgyalt évben a nagy ipar terén csupán két új gőzfűrészt lett felállítva és pedig az egyik Gyergyó-Ditróban Veress Sándor által és a másik Gyergyó-Csomafalván Ágoston Ágoston által — Csikvármegyében.

(Folyt. köv.)

Színház.

Szombaton, 21-én Krémer Sándor jutalomjátékára ujdonság került színpadra: „A diploma” énekes bohózat. Habár közönség csak közepes számmal volt, ez előadás meglehetősen élénken és jól folyt le. A kik jelen voltak, azok a jó ötleteken nagyon jóízűen nevettek. B. Szabó (Sanyaró Vendel) oly helyesen, jól és találon alakított, hogy ritkítja párját; cuplói oly igazán sanyaruan lettek előadva, hogy

a közönséget többször tapsra ragadták. Megérdemelt tapsot kaptak: K. Tarnai Leona, ki nagyon kedves szoba leány volt; Krémer (Bukovai), Szalóky (Seifensteiner). A többi alakítások is mind eredetiek, jók voltak.

Hétfőn „Trilby” ment meglehetősen számú közönség előtt, a mi színpadunkon nem először ugyan, de azért igen élvezetes, jó előadásban. A czímszerepet M. Till Róza adta gondos művészettel, kedvesen és szépen. Árkosi (Svengáli) ez alkalommal bebizonyította, hogy nemcsak hangjával képes a publikumot meghódítani, hanem alakításaival is; különösen ez alkalommal s ilyen szerepben nagyon gyönyörködtünk benne. Jók voltak. Krémer (Taffy), B. Szabó (Sandy), Szalóky (Billie). A többi szereplők is mind jól működtek közre s így a jó előadások száma ezzel is egygyel többre ment, a közönség pedig — t. i. a jelen nem volt — sajnálhatja, hogy el-esett egy igen élvezetes estétől.

Ujdonságok.

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a közelebbi napokban szeles, hűvös, esős idő várható.

— **Kinevezés.** Nagy E. Pál közdivásárhelyi kir. törvényszéki joggyakornok városunk szülötte a décsi kir. járásbíróshoz aljegyzővé kinevezetett.

— **Személyi hír.** Szakács Péter a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara titkára a székely iparviszonyok tanulmányozása végett f. hó 25-én K.-Vásárhelyre érkezett.

— **Időjárásunk.** Csaknem 4 heti szárazság után végre mult szerdán elborult az ég és pár órai jótékony eső áztatta meg a kiszáradt földet, új életre ébresztve a természetet. Az éjjeliek különben már hűvösre váltak s minden jel oda mutat, hogy az ősz közeledik.

— **Pemetés.** Dénes Lajos kir. közjegyző, közéletünk egyik kimagasló alakja, mult hét végén elhalván, pemetése mult vasárnap ment végre nagy részvétel mellett. Koporsóját sok díszes koszoru borította s nagyszámú közönség kísérte ki az elhunytat az ev. ref. sírkertbe. Halálát özvegy és 8 gyermek siratja. Áldás és béke poraira!

— **A kézdi-vásárhelyi áll. polg. fu. iskolánál** az 1897—98 iskolai évre a beiratások szeptember hó 1—5. napjain eszközöltetnek a délelőtti órákban. Ugyanakkor lesznek megtartva a pótl. és javító vizsgálatok is. Kérnek a t. szülők gyermekeikkel személyesen megjelenni a beiratásnál, s a megelőző évi iskolai bizonyítványon kívül a beíratandó gyermekeik újra oltásáról szóló bizonyítványt is magukkal hozni. A vidéki t. szülőket figyelmeztetjük, hogy szállás foglalásra nézve az igazgatóság véleményét kikérni el ne mulasztják. A magánvizsgálatok megtartására szeptember 6-ik na ja tűzített ki, akként, hogy a nevezett napon délelőtt 8-órától kezdve az írásbeli, délután pedig a szóbeli vizsgálatok megtartatni. Felhívjuk tehát mindazokat, akik ezen magánvizsgálatra engedélyt nyertek, hogy szept. 6-án reggel 8 óra előtt az igazgatósági irodában jelentkezzenek. Egyebekre nézve, ha kívánnatik, tövőbb felvilágosítást készséggel nyújt. Kézdí-Vásárhelyt, 1897. aug. 22. Az áll. polg. fu.-iskola igazgatósága.

— **Értesítés.** A k. vásárhely-kantai róm. kath. gymnasiumnál a felvételi, javító- és pótló vizsgálatok augusztus hó 29, 30 és 31-én tartatnak meg. A tanulók felvétele és beírása szeptember 1. 2 és 3-ik napján eszközöltetik a gymnasium épületében levő tanári szobában. Felhivatnak azon családok, kik tanulókat szállás és teljes ellátásra felvenni szándékoznak, jelentkezzenek alólírottaknál legkésőbb augusztus hó 31-éig. K.-Vásárhelyt, 1897. augusztus hó 24-én. Hessák Vidor gymn. igazgató.

— **Állatkiállítás.** Háromszék vármegye gazdasági bizottsága által a jövő évben rendezendő ló- és szarvasmarha kiállítások, Baréthon október 24-én Kovásznán október hó 31-én d. e. 9 órakor kezdődőleg, mindkét helyen az állattartásteren fognak megtartatni. Díjazva lesznek: I. Lovak: a) Csikós kancák: első díj 50 korona, 2-ik díj 30 korona, 3-ik díj 20 korona. b) Hároméves kanezások: első díj 50 korona, 2-ik díj 30 korona, 3-ik díj 20 korona. II. Szarvasmarhák: a) Bikák 1 évestől kezdve, beleértve a községi bikákat is: első díj 35 korona, 2-ik díj 25 korona, 3-ik díj 15 korona. b) Borjas tehenek: első díj 35 korona, 2-ik díj 25 korona, 3-ik díj

15 korona. c) Üszük: első díj 25 korona, 2-ik díj 15 korona, 3-ik díj 10 korona. Általános határozatok: A bemutatott állatok megbírálása, valamint az odaitélt díjak kiosztása azonnal a helyszínen fog megtörténni. 2. Az állatok tulajdonosai községi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni, hogy a bemutatott állat saját tenyésztésök, — kivéve az anyakancaikat, melyek idegen tenyésztésből eredhetnek. 3. Pénzdíjakat csakis 50 holdon aluli birtokokosok a törvényhatóság területén tenyésztett állataikért nyerhetnek, — nagyobb birtokokosok dícső oklevéllel tüntetnek ki. 4. Szarvasmarhák közül kizárólag tiszta magyar erdélyi fajta állatok díjaztatnak. 5. A kiállítandó állatok a kiállítás napján reggel 8 óráig elővezetendők, s az ott jelenlevő hatósági állatorvosnak bemutatandók és rendelkezésének megfelelőleg kellő felügyelet mellett helyezendők el. 6. Gonosz állatok ki nem állíthatók. 7. A díjat nyert állatok, a díj visszatérítésének kötelezettsége mellett, legalább egy évig tenyésztésre használandók, miután a kiállítás ezéjla a tenyésztési kedv élesztése. 8. Kiállíthat minden, a törvényhatóság területén lakó állattenyésztő. Háromszék vármegye, gazdasági bizottsága nevében. Sepsí-Szent-Györgyön, 1897. augusztus hó 17-én. Potsa József főispán, elnök.

— **Öngyilkosság a börtönben.** Kovásznai Vén András, ki a mult pénteken egy hete — tehát nem szombaton, mint e lap hasábjain jelezve volt — agyon lötte feleségét, — e hó 20-án, a kovásznai fogház egyik cellájában a felhőnművel, a péntekre virradó éjjelen — felakasztotta magát. Mire észrevették, már meg volt halva. A szerencsétlen ember, ki a véres eset után, mikor a bor mámorából kijózanodva teljes nagyságában látta maga előtt rémes eslekedetét, s annak következményeit, beteg lett. Allítólag a tett elkövetése után mérget vett volna be, így akarván a törvény szigorát, s lelkiismeretének kínzó furdalását elkerülni. — Nagyon szívére vette azt, hogy a nejét megölte. És azon tétellel, hogy önként megvált az élettől, azt bizonyította be, hogy a gyilkosságot beszédmithatan állapotban követete el s megbánta azt. Szombaton délután temették el rokonai.

— **Tűz.** Folyó évi augusztus 20-án esteli fél 9 órakor Albisi Lengyel Jókobnak a csőre elégett az oda boherdott összes takarmánnyal együtt, jöllehet a községi lakosság és a tűzoltó testület a tűz eloltásánál a legerősebben közreműködött, a tüzet mégis 21-én délig nem lehetett eloltani. A tűz valószínűleg gyújtogatásból támadt.

— **Gyújtogatás.** Folyó hó 18-án este fél 9 órakor Kurtapatak területén a Bányamező nevű pusztán, valószínűleg gyújtogatás következtében, kurtapataki Janesó Istvánnak 10 szőna boglyája elégett.

Gazdasági közlemények.

Az ideai termésről.

A vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról augusztus hónap 1-én a földmívelésügyi minisztérium az állanó gazdasági tudósítókól beérkezett tudósítások alapján a következő jelentést teszi közzé:

A július hónap elején észlelt rendkívül nagy orkán július hónap vége felé ismétlődött, ezuttal azonban az orkán leginkább a nyugati és északi vármegyékre terjeszkedett: ki jelentékeny kárt okozott az azonban az ország más vidékén is.

Általában az ideai termés hozam, egy-két vármegye kivételével, sehol sem felel meg a várakozásnak; jóval kisebb az eredmény, mint csak hetek előtt is remélték. Némely helyütt oly nagy az eltérés különösen mennyiségileg, részben azonban minőségekben is, hogy a rendes középterméshez viszonyítva 20—30 száza ékra rug a különbözet. Az esőzés és felhőszakadás rontott a kapásnövényeken is, de inkább csak a burgonyában és répában tett kárt; a kukorica is szenvedett egyes helyeken, viszont azonban néhol oly szépen gyarapodott — főképp a csökpőzdésre és a szemfejlődésre volt üdítő hatással az eső — hogy ezáltal az itt-ott mutatkozó visszaesés tekintetbe is alig jöhet. A szőlőben a sok eső a peronoszpóra vitikola életképességét fokozta; permetezni alig lehetett, mert csakhamar lemosa az eső a permetezett védő anyagot.

Az összetörődött munkálatok is sok gondot

okoznak; igen sok helyen künn fekszenek még a keresztek s néhol már esiráznak is. Egyes vidékeken a vihar széjjelhányta a kereszteket, sőt itt-ott az asztagokat is megbontotta. Própaesépléseket sok helyen eszközöltek, s a mennyiség nagyon különböző mindennemű szálás gabonában. A későbbben arató vidékeken a gabonaneműek aratása most folyik; az eredmények ugyanolyanok, mint a minők általában az egész országban: különbözők. A gyöngye középterméshozammal szemben van közép- és jó középszerű eredmény is.

Az eddigi próbaeséplések szerint aránylag véve legjobb az eredmény nemesak búzából és rozsban, hanem árpából és részben zabból is a Duna jobb- és a Duna balpartján. A zab általában a legjobban fizet a Duna-Tisza között és a Duna jobbpartján s itt-ott a Tisza-Maros szögén. Az árpa és a zab a múlt két heti állapottal szemben mennyiségileg jóval kevesebbet hanyatlott, mint a buza és rozs; minőségileg azonban ezek a termények is, nevezetesen az árpa, néhol sokat romlott.

Az abnormis időjárásnak tehát, a mely immár hónapok óta tart, sok gazda vallja kárát. Az elemi csapásokat a begyűlt adatok nyomán az eredményekből levontuk ugyan, azonban csak azokat a károkat vettük figyelembe, a hol a vetések végleg kipusztultak. A veszteség egyre-másra mintegy 5–5 százalékra tehető terményenként.

Áttérve a gabonaneműekre, konstatálható, hogy búzával bevetett terület 1895-ben 5.515,451 katasztrális hold volt; ugyaneannyire becsülve az idei bevetett területet, ebből a folyó évre nézve elemi csapásokra lemegy 275,772 katasztrális hold és így learatott részben még aratás alatt áll 5.239,679 katasztrális hold. Nagy átlagban a várható eredmény csak valamivel több, mint öt métermázsza katasztrális holdanként, vagyis az összes termés mintegy 27 millió métermázsásra tehető; részben 68–74, nagyobbára

azonban 75–78 kilogrammos súlyegységgel. Egyes jobb vidékeken, a hol a gabona a júliusi hőségtől kevésbé, vagy egyáltalában nem is szenvedett, a hektoliterenkénti súly 79–81 kilogramm. Ez utóbbi egészen jó minőségű buza, szép piros szemű és részben aczélos is.

A rozs területe az elemi csapások folytán okozott károk levonásával 1.749,000 katasztrái holdra becsülhető; a termésátlagok valamivel jobbakká ugyan a búzánál, mindazáltal ezek sem felelnek meg a remélt termésnek. Országos átlagban mintegy 5½ métermázsza rozsot nyertek a gazdák katasztrái holdanként és így megközelítőleg az össztermény 9.68 millió métermázsza, nagy átlagban 69–71 kilogrammos súlyegységgel, részben azonban 67–68 kilogrammos, viszont pedig 72–73 kilogrammos hektoliterenkénti súlyal. A rozsban is találkozunk a legszebb minőségű termény a legrosszabb minőséggel, mely a mellett, hogy sovány és gyöngeszemű, még színre nézve is nagy kifogás alá esik.

Az árpával bevetett terület az elemi csapások okozta károk figyelembevételével 1.608,563 katasztrái holdra tehető. Az országos termésátlag pedig 5.74 q-ra katasztrái holdanként. A várható és megközelítő termés-eredmény tehát 9.25 millió métermázsza körül mozog. Az árpában részben a hőség, nagyobbára azonban a nagyon sok esőzés jelentékeny kárt okozott; néhol az árpa egészen gyöngye minőségű és barnás színű. Itt-ott vékony szemű és súlyra 46–58 kilogrammos nagy átlagban 61–63 kilogrammos és helylyel-közel 64–66 kilogrammos, hektoliterenként; ez utóbbi nagyobbára kiváló minőségű. A sör-árpa nem hiányzik a folyó évben sem, csak hogy jóval kisebb mennyiségben fordul elő ez a czikk, mint például a múlt évben is. Az aratással, az északi és felsőbb keleti vármegyéket kivéve, többnyire elkészültek, csak hogy ez a termény is igen sok helyen keresztekben ázik, ahol asztagokba rakták volt a viharos, esős időjárás előtt.

A zab mindvégig a legjobban tűrte az esőzést, okozott ugyan ebben is kárt a vihar, felhőszakadás és jégeső, de azért a terméshezám mennyiségileg elég jó, hasonló minőségileg is, ámbar a közönséges átlagot mennyiségre nézve ez a termény sem éri el, az elemi csapások okozta károk 1.516,709 katasztrái holdra tehető s ezen a terméshezám átlagba 5.68 métermázsza, vagyis az összes eredmény körülbelül 8.62 métermázsásra rug, különböző súlyegységgel. A legjobb minőségű zab, mely tulnyomós mennyiségben fordul elő, szemben áll ugyan a gyengébb minőséggel is, de ez utóbbi mégis 39–40 kilogrammot nyom hektoliterenként. Az átlagos súlyegység 42–44 kilogramm; a zab színe meglehetősen szép, kivéve azokat a vidékeket, a hol a tulságos esőzés jelentékeny kárt okozott a zabban is. A zabot az Alföldön és részben a Dunán túl is learatták, aratás sok helyen még folyamatban van, néhol pedig egészen zöld, éretlen.

A kukorica esőveit igen jól kihányta, helyenként ugyan a viharos, jéggel járó időjárás és felhőszakadás is tetemes károkat okozott benne, mindazonáltal az ország nagyrésztében kielégítően és jól áll. Nagy átlagban ma jó középtermést ígér. A szemképződés igen jól folyik le. Ürgék és férgék több helyen kárt okoznak benne; az üszög pedig szórvaosan szintén mutatkozik.

A burgonya, hasonlóan a kenyérterménymagvakhoz, gyengén fizet; néhol ugyan teljesen kifogástalan és jó a termés, nagy átlagban azonban csak alig lesz kis közepes eredmény, mert igen sok gumó elrothadt. A burgonyapénész, amelynek spórái ez idén sokkal inkább elterjedhetek, a tulsok esőben nagyon is sok helyen megtámadta a burgonyát. Áll ez úgy a korai, mint a késői burgonyára.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém tudomására adni, hogy ideiglenes

MÜFOGÁSZATI TERMEMET

ismét megnyitottam.

Rendelkezésre állok **minden a műfogászat körébe vágó műveletekre.**

MÜFOGAK SZÁJPADLÁS NÉLKÜL

EGYES FOGAK, EGÉSZ FOGSOROK.

Arany csapfogak, műkoronák stb.

Egyszersmind felkérem, ha a múlt izben készített bárminemű műveletnél javításra volna szükség, engem felkeresni szíveskedjék, miután minden a természetes használat által szükségessé vált javítást díjmentesen eszközölök.

Beccses bizalmát továbbra is kérve vagyok tisztelettel:

Lakás: K.-Vásárhelyen Millenium szálloda.

Tartózkodás szept. hó 20-ig.

Rendel egész nap!

Dnt. Wellner Gyula,
fogspecziálista.

Előbb Dr. Huszár és Wellner.

Szám 3727 k. ü.
1897.

Árlejtési Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. ügyészség felügyelete alatt álló kézdivásárhelyi kir. törvényszéki és sepsi-szentgyörgyi, kovásznai s nagyajtai kir. járásbírószági fogházakban letartóztatott foglyok és rabok teljes élelmezésének 1898. évi január 1-től 1. esetleg 3 évre leendő biztosítása iránt folyó évi Szeptember 15-ik napján délelőtti 9 órákor a kir. ügyészség irodájában zárt ajánlati versenyen egybekötött árlejtés tartatik.

a) Vállalkozó köteles az említett fogházakban letartóztatott valamennyi vizsgálati és elítelt foglyot — kivételével azoknak, kiknek a bíróságok vagy ügyészség a hazulról való élelmezést megengedte — a megállapított étlap szerint akként élelmezni, hogy minden fogolynak fejenként és naponként 36 czentiliter leves és 36 czentiliter főzelék, vagy midőn leves nem főzetik, e helyett 18 czentiliter, összesen 54 czentiliter főzelék és 56 dekagramm kenyér jusson.

b) Minden vasárnap, csütörtökön, husvét és pünkösd hétfőjén, Ó Felsége születése napján, Szent István király napján és a két karácson ünnepeken minden fogolynak a rendes élelmiszereken felül még egy adag egészséges marhahúst is kiszolgáltatóni, melynek adagonként főtt állapotban, csontok és inak leszámítása után 10.5 dekagrammot kell nyomnia.

c) A betegek számára szükséges és külön étlapon felsorolt s orvosiilag meghatározott ételeket, netalán szükséges tejet, teát, bort, sört, stb. az orvos által meghatározandó mennyiségben kiszolgáltatóni.

d) A börtön kötelezett vagy elszállítandó raboknak fejenként 112 dekagramm kenyér adni.

Mindezen kötelezettségekért viszont teljesítésül a kintstár az étlapok szerint kiszolgáltatót ételekért és kenyérért — ideértve b) és c) pontok alatt írt s kiszolgáltatót ételeket — havonként egy bizonyos napi átlányt fizetend vállalkozónak. A börtön napokon fejenként kiszolgáltatót kenyér ára külön fizetetik.

Az egészséges letartóztatottak és betegek részére külön-külön megállapított étlapok és szerződési feltételek alóli ügyészségnél és vidéki járásbírószágoknál is megtekinthetők.

Vállalkozni szándékozók az árlejtés megkezdése előtt együttes élelmezésre 200, csupán a központi élelmezésre 170 ft bántópenzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban letenni tartoznak.

Írásba foglalt, 50 krajezáros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok, melyben 1) a rendes étadagra nézve, 56 dekagramm kenyérrel, valamint 2) börtön 112 dekagramm kenyér adagára és 3) a betegek részére kiszolgáltatót ételekre nézve pedig a kiküldési árakhoz viszonyított százalékos leengedés mennyisége betűkkel is kiírandó, ajánlattevő nevének olvasható aláírása, lakhelyének megjelölése és annak határozott kitételével, hogy a szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak mindenben aláveti, kellő bántópenzzel és erkölcsi vagyoni bizonyítvánnyal felszerelve és lepecsételve az írt határidőig alóli ügyészséghez benyújtandók.

A törvényszéki letartóztatottak részére külön ajánlat is tehető.

A kézdivásárhelyi kir. ügyészségtől 1897. Augusztus hó 5-én.

Booskor Kálmán,
kir. alügyész.

136 3—3.

Sz. 743—897
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy helybeli Szöcs Mózesné szül. Pap Rebeka végrehajtónak odavaló Csekme Ferenczné, Janosó Mária végrehajtást szenvedő elleni 5 ft 50 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő Kézdivásárhely városában fkvő a kézdivásárhely-kantai 118 szíjtkvben foglalt A+ 225 hrnu és 500 ft becsértékű ingatlanra az árverést a fennebb ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1897. évi szeptember hó 13-ik napján délelőtti 6 órákor ezen kir. törvényszék tkvi. hatóság irattárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. év november hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántópenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű térítvényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatóság

Kézdivásárhely, 1897. február hó 23-án.

Gaál István,
kir. törvényszéki bíró.

1—1 146

Sz. 3058—97. ik

Hirdetmény.

Alattírt városi hatóság közhírré teszi, hogy az 1898-ik évre szerkesztett községi közmunka kötelezettségek összeírásai lajstroma a város gazdasági tanácsosának irodájában 15 napi közszemlére ki van téve; s az bárki által a hivatalos órák alatt esetleges észrevételeinek megtehetése tekintetéből betekinthező.

Kézdivásárhelyt, 1897. augusztus hó 24-én.

148 1—1

Városi tanács.

Sz. 3057—97. ki.

Hirdetmény.

Melylyel alattírt városi hatóság az 1886. évi XXII. t. cz. 125. §-a értelmében közhírré teszi, hogy az 1898-ik évre szerkesztett költségvetési előirányzat a pénztári hivatalos helyiségben 15 napi közszemlére ki van téve s aza helybeli adófizetők bármelyike által betekinthező, s esetleges észrevétel ellene beadható.

Kézdivásárhely, rendezett tanács város 1897. évi augusztus hó 24-én.

147 1—1

Városi tanács.

Sz. 18733—1897.

Pályázati hirdetmény.

Sepsi Szentgyörgy r. t. városnál évi 700 ft. fizetés és 200 ft. lakbör illetményenyl javadalmazott főjegyzői állás lemondás következtében megüresedvén, ezen állásra az 1886. évi XXII. t. cz. 82. §-a rendelkezéséhez képest ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, a kik ezen az időzött t. cz. 69. §. alapján élethossziglan, választás útján betöltendő állást meg-

nyerni óhajtnák, hogy ez iránt az idén zott törv. 73. és 74. §. §-ban előírt minősítettséget igazoló okmányokkal, valamint eddigi alkalmaztatásukat előtűntető bizonylattal felszerelt s szabályszerűen bélyegzett pályázati kérvényeket f. évi szept. hó 4-ig beazárolag hozzám nyujtsák be.

Sepsi-Szentgyörgy, 1897. augusztus 19-én.

alispán helyett:
Szentiványi Miklós,
főjegyző.

144 2—3

ELADÓ GÉPEK.

Egy magyar állami 6 lóerejű és egy Schuttleworth-féle 4 lóerejű, eljesen jó karban levő cséplő-garnitúra, melyeket mindennap működésben, meg lehet tekinteni; ugyszintén egy 13- és 15 soros teljesen új Hungáriai sorvető gép eladók.

Értekezni lehet

Szöcs Ferencz, gépésznél K.-Vásárhelyt.

SOLYMOSY ÉS KÖSCH

volt Rajka-féle

GÉPGYÁR és VASÖNTŐDE

Kolozsvár felső-szénutcza. Telefon 198. sz.

Megrendelésre készülnek:

Öntvények 5 grammtól 5.000.000 grammig.

Öntött vas oszlopok, lépcsők, rácsoszatok

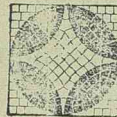
legdiszesebb mintákban.

Vas fedélszerkezetek és hidak.

Gőzgépek és kazánok.

102 9—*

Tervrajzok és költségvetések.

MELOCCO PÉTER

BUDAPEST,

VI. KER., DÉVAI-UTCZA 21.

Márványmosáshlap-, cementárugyár és betonépítési vállalat.

Értékpapírok ingyen és fizetetlenül.

Elvállal városi csatornázásokat, vízip- és vízépítményeket, cementbetonburkolásokat, gépalapozásokat stb.

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

felvételnek.